

vallás és közoktatási m. kir. miniszter ur Ó Nagyméltóságának 1878. évi április hó 18 án kelt 8330. számú rendelete értelmében ujonnan megválasztott állásában ezennel megerősíti és felhívja a kir. tanfelügyelőt, hogy a megnevezett tanítónót az 1907. évi XXVII. t. c. és ezzel kapcsolatosan kiadott „Utasítás” rendelkezései alapján állásába iktassa be, s fizetés kiegészítés címén kérelmezett államsegély folyósítása után, országos tanítói nyugdíj intézetbe leendő felvétele iránt intézkedjék.

Indokolás:

A makói izraelita hitközségnek azon határozata és felebbezésének minden komolyságot nélkülöző és szükkeblülségen épült azon érvelése, hogy 1910/11. tanévre helyettesítést óhajtott választani s mint a felebbezés mondja is, 1910/11. tanévre az iskolaszék helyettesítést választott, a hivatkozott miniszteri rendelet alapján, de még kevésbé az 1907. évi XXVII. t. c. értelmében jöhet számításba, mert az egyszerűen teljesen ellenkezik a fennálló törvényekkel és szabályrendeletekkel, de másfelől sem az iskolaszék sem pedig a hitközség képviselőtestülete nem jogosult nagy államsegély árán fenntartott iskolát *minduntalan személyváltozásoknak kiténni*. Nem teheti ezt az iskolafenntartó azért sem, mert az 1907. évi 76.000. számú rendelettel kiadott „Utasítás” rendelkezésében 1909/1910. tanévre helyettes alkalmazására engedélyt nem kapott s helyettes mégis alkalmazni mérkedett.

Kockázattalvan iskolafenntartási jogát a közigazgatási bizottság minden intézkedése ellenére a hivatkozott „Utasítás” ban hozott előnyöket törvénytelenül kérelmezte. Nem állhat meg a felebbezés azon dominusiositása sem, hogy Földes Janka mint elégségesen képesítőzött tanítónó a többi folyamodóval egyformán nem érvényesülhet, mert a tanítónó munkálkodása illetékesebb tényezők elbírálása alá esik, de nem állhat meg azért sem, mert a felebbezésnek ilyen irányba határozottan a tanítónó existenciáját veszélyeztetni törekvését célozza. A közigazgatási bizottság teljes nyomatékkal kiemeli, hogy Földes Janka tanítónó működési körét sem Geiringer Károly, még kevésbé Glück Lajos és Társa nem jogosultak kritika tárgyává tenni. Mindezen és azon oknál fogva, miszerint a kir. tanfelügyelőség által vezetett iskolafelügyelőség jegyzőkönyvek világosan bizonyítják, hogy Földes Janka tanítónó kitűnő tanítónőnek bizonyult, de mert egy évi helyettes minőségben jeles eredménnyel teljesített szolgálatával teljesen rászolgált megválasztására, a felebbezést elutasítjuk s a tanítónó megválasztását jóváhagyjuk. A felebbezésnek többi részét, mivel az legfelsőbb elhatározással jóváhagyott szabályzattal ellenkezik, tárgyalás alá nem vesszük.

Erről kir. tanfelügyelőt oly felhívással értesítjük, hogy tanítónó javadalmi jegyzőkönyvében feltüntetett 162 korona államsegély megadása iránt intézkedjék s amenynyiben az izr. hitközség a tanítónót állásának elfoglalásában bármily okból akadályozná, a fent hivatkozott törvénytelenések miatt is az iskolánál alkalmazott tanítók, tanítónó államsegélyének azonnali megszüntetése iránt tegyen javaslatot és az államsegélyek további kifizetését a kir. adóhivatalnál a nyugták aláírásának megtagadásával, saját hatás-

körében tiltsa be. Makó város polgármesterét utasítjuk, hogy jelen véghatározatunkat ide sűrűsösen viszszerjesszende kézbesítési vevény kapcsán Geiringer Károly, Glück Lajos és Messinger Náthán makói lakosoknak, továbbá makói izr. hitközségnek, iskolaszéknek és Földes Janka tanítónőnek azonnal kézbesítse.

Kelt Csanádvármegye közigazgatási bizottságának Makón, 1910. évi szeptember hó 14 én tartott üléséből.

Jakabffy,
elnök.

Igy szól a határozat, a melyet, tuom, nem tesz ki az ablakába sem a hitközség, de még Glück Lajos és társa se. Mert míg egyrészt ról tele van sértegetéssel a hitközség ellen s annak autonómiáját semmibe se veszi, másrészt különösen Glück Lajosnak és társának még felebbezési jogát is kifogásolja s azt állítja, hogy nincs joguk bírálatot gyakorolniok a tanítónók fölött.

E határozat indokolásából — a bizottsági ülésen — semmit se hozott fel a tanfelügyelő s bizonyára a főispán, mint elnök, se tudta, hogy milyen indokolást ír alá, mikor ezt jóhiszeműleg aláírta. Ha tudta volna, nem hisszük, hogy alá írta volna. Mert még ténybeli valótárságok is vannak ez indokolásban.

A hitközséget leckezteti s annak felebbezését mondja minden komolyságot nélkülöző és szükkeblülségen épült érvelésnek, holott a hitközség nem is felebbezett. A három hitközségi tag felebbezése nem jelentheti a hitközség felebbezését.

Azt mondja, hogy törvénytelenül „merészkedett” a hitközség az 1909—1910. iskolai évre helyettes választani. Holott ha a rendes tanító beteg, helyettesítésnek van helye egy évig s a hitközség helyettesítése magának a tanfelügyelőségnek a tudtával és hozzájárulásával történt.

Nincs arra terünk, hogy sorról-sorra kimutassuk e határozat indokolásának komolytalanságát. Még ilyen furcsa határozatot sohasem olvastunk, eltekintve a való konkrét tényektől is. A konkrét tényeket is merve pedig csodálkozunk kell azon, hogy tanfelügyelői toll alól ilyen lehetetlen határozat is kikerülhet.

Nem telik nekünk kedvünk abban, hogy olyan fontos állás, mint a tanfelügyelői, betöltője ellen ilyen egymás utánban kifogásokat teszünk, de kénytelenek vagyunk vele. Kötelességünknek ismerjük, hogy ne hagyjuk szó nélkül egyik hatóságnak sem s különösen olyan hibáit, a melyek a közönségre akár tendenciájoknál, akár általános törekvéseinél, vagy egyes ténykedéseinél fogva akár már is káros, avagy káros lehet. De — éppen határozati indokolásnál — azt is meg kell jegyeznünk, hogy komoly hatóság komoly határozatát nem szabad átengedni stílygokorlatra se.

Ezt csak azért jegyezzük meg, mert a stílusban nem is megának a tanfelügyelőnek a gondolatmenetére, hanem kivüle való stílusra ismerünk rá. Am akár milyen ez a stílus, azért a tanfelügyelő felelős.

Ugy halljuk, hogy magánál a hitközségnél is általános elképpedést okozott a tanfelügyelőségnek ez a — hogy a saját szavaival éljünk — minden komolyságot nélkülöző írása. Nem lehetetlen, hogy autonómiájok ilyen alaptalan sértegetése ellen meg is találják a megfelelő módot a — visszautasításra.

Nagy Gyógyszertár a „Meváltóhoz.” Aradi-utca.
Főtérhez közel.) Telefonszám 9.

NAPI HIREK.

— **Ülések a megyén.** Ma délelőtt két bizottság is tartott ülést a vármegyén Hervay István alispán elnöklésével. Délelőtt 10 órakor volt a vármegyén tisztí nyugdíjválasztmány ülése, melyen a bizottság Pávó Balázs utbiztost és Zsibola Ferenc ujonnan megválasztott megyei udvarost vette fel a nyugdíj intézet kötelekébe. Délelőtt 11 órakor az árvaházi igazgató vá- választmány tartott ülést mikor a bizottság az árvaháznak 1911. évi költségvetését tárgyalta.

— **Ujabb feljelentések.** A lakosság dacára a hatóság szigorú eljárásának és dacára a veszedelmes kolera járvány közeledésének még mindig nem tesz eleget a hatóság ama szigorú intézkedésének, mely az udvarok tisztántartását teszi mindenki kötelességévé. Az udvarok tisztaságát vizsgáló rendőrség nap nap után jelenti fel azokat a mulasztókat, kik nem tesznek eleget a hatóság intézkedéseinek. Ma 151 háztulajdonost jelentettek fel, kik udvaraikat nem takarították ki, úgy, mint azt a hatóság elrendelte. A mulasztók ellen a rendőrkapitány a legszigorubbán jár el.

— **Vérgyógyítás Makón.** Dózsa Lajos dr. kórházi főorvos megkeresésére Ehrlich Pál frankfurti tanár ismét küldött egy nagyobb mennyiséget vérgyógyító szérumból. Így a makói kórházban holnap ismét kezdetét veszi a vérbaj elleni oltás. Dózsa Lajos dr. eddig 42 beteget oltott be, kik mindannyian meggyógyultak. A gyógykezelés, illetve az oltás eredményéről Dózsa Lajos dr. főorvos terjedelmes jelentést küldött a híres frankfurti tanárnak, ki a szakszerű információért meleg hangu levélben mondott köszönetet a Dózsa Lajos főorvosnak.

— **Járdát kérő lakosok.** Ma dél előtt a város képviselőtestületéhez két rendbeli kérvény is érkezett, melyben a lakosok téglagyalogjárót kérnek. Így Igaz István és társai a Szent Gellért-utcának — Nacs Antal és társai a Mező- és Atilla- utcának kikövezését kérik. Mindkét kérelmet legközelebbi közgyűlésen tárgyalja a város képviselőtestülete.

— **Az izraelita egyházból.** Az izraelitáknak őszi nagy ünnepei október hó 4-én kezdődnek. Az izraelita hitközség az őszi nagy ünnepekre a templomban levő imaszékeket már a holnapi naptól, azaz keddtől kezdve adja hasznóbérbe. A régi tulajdonosok, illetve a régi hasznóbérlők csütörtökig kötelesek jelenteni a hitközség jegyzői irodájában, hogy megtartják-e imaszékeiket? Azontul imaszékeik a bérlők megkerdezése nélkül kiadatnak. Akik imaszéket nem bérelnek, azok a nagy ünnepek alkalmával a templomba be nem bocsáttatnak. Imaszékek bérelhetők mindennap délelőtt 9—11 óráig, délután 3—5 óráig a hitközség jegyzői irodájában.

— **Lapunk a mai nappal megnagyobbított alakban jelenünk meg.** Módunk lesz ezután kiadónk jóvoltából, hogy olvasóinkkal fokozottabb mértékben érintkezhessünk. Fogad-

ják a mi szeretetünket is olvasóink jószívvel.

— **Bieszkázó kocsis legény.** Tóth Iván Tokár Andor kocsisa az este a Koronában erősen beborozott és bieszkát rántott elő, hogy mindenkit leöl. Mikor a rendőrök el akarták fogni, elszaladt, csak ma birták kézre keríteni és megindították ellene az eljárást.

— **Vérebek az utcán.** Sokszor irtunk már arról, hogy a kóbor kutyák valóságos veszélyeztetik az utcán az ember életbiztonságát. Arról is szólottunk már nem egyszer, hogy a rendőrhatalóság szigorúan büntette meg azokat, kik kutyáikat az utcára engedték ki. Ugy látszik azonban, hogy Makón nem sokat használ az iras, de nem eredményez többet a rendőrség szigorú bírságolása sem. Erre mutat az a körülmény, hogy Fodor István újvárosi gazdálkodót a rendőrség folytán a rendőrkapitányi hivatal megindította az eljárást Fodor István ellen hamis eb tartás címén.

— **A szőlő tulajdonosok panasza.** Lapunk egyik előző számában megemlékeztünk arról, hogy az arad-csanádi vasutak igazgatósága elzárta a közlekedést azok elől a szőlő tulajdonosok elől, kiknek szőlői a sinek tulsó oldalán terülnek el. Ezek a szőlő tulajdonosok tegnap értekezletet tartottak és megkeresésükre Galambos Ignác dr. polgármester ártit a vasutársaság igazgatóságához, hogy küldjön ki egy szakértő tisztviselőt, kivel az átjárást lehet úgy a vasut, mint a birtokosság szempontjából biztosítani.

— **Botrány a színház karzatán.** Nagy György József legény ember az este meglehetősen ittas állapotban váltott jegyet a színház karzatára, hol egy darabig tisztességesen viselte magát, de később ő maga is énekelni kezdett. Ezért a rendőri szolgálatot teljesítő tüzoltó rendre intette. A tüzoltó intézkedése mód fölött kihozta sodrából az ittas fiatal embert és olyan botrányt okozott, hogy a színházból le kellett vezetni és ma megindították ellene az eljárást.

— **Szülő tolvaj.** Szabó János Kelemenhídi lakos ma délelőtt feljelentést tett a rendőrkapitányi hivatalnál, hogy Szücs Józsefné csipkési szőlőjéből szőlőt lopott. Szücs Józsefnét a rendőrség nyomban kihallgatta és beismerete bűnét, ezért lopás büntette miatt megindították ellene az eljárást.

— **Tilalom a mészárosoknak.** Makóváros közbágyóhidján, mint azt már egy alkalommal megírtuk, nincs béltisztító mester, mert a közbágyóhid oly szűk, hogy ennek az iparnak üzésére nincs hely. A mészárosok azonban nem akartak elesni attól a haszontól, mit a levágott állatok beleiből merithetnek, ezért a beleket ők magok tisztították fel lakásaikon. Ez azonban közegészségügyi szemponttól veszedelmes, ezért a rendőrkapitány, tekintettel a közeledő kolera járványra, eltiltotta a beleknek a házakban való tisztítását.

— **Állatbetegség.** Földeákon a lépfene ismét fellépett, miért is a hatóság elrendelte a forgalmi zárlatot.

— **Szerencsétlenség.** Csaknem végzetes szerencsétlenség történt ma délelőtt a Szegedi-utcán, melynek ma még nem lehet tudni, nem esik-e aldozatul egy öreg asszony. Maga az eset a következő: *Simon* Demeterné akkor haladt el a Szegedi-utcán, mikor *Ács* Sándor omnibusz kocsis sebesebben hajtott ki a Lonovics-sugárutrról. Az asszony már nem tudott kitérni az omnibusz elől, mely elütötte. Az asszony a nehéz jármű alá került és súlyos sérüléseket szenvedett. A kulcs-csontja eltörtött és azonkívül fején, nyakán és testének több helyén erős sérüléseket szenvedett, úgy, hogy a kórházba kellett szállítani, hol most ápolják. A vigyázatlan kocsis ellen megindították az eljárást.

— **Anyakönyvi hírek.** *Házasságja jelentkeztek.* Jáksó Mihály Pásztor Lidiával, Kun Emil Varga Nagy Etel Ilonával. *Házasságot kötöttek:* Kása Lajos Labdás Ilonával, Kövér Lajos Varga Etellel, Neuman Mihály Pál Máriával, Hegedüs Imre Varga Máriával, Pongrácz Sándor Hemző Máriával. *Elhaltak:* Boros János 1 órási, Szabó Mihály 6 napos, Paku István 2 napos, Molnár Rozália 18 éves, Szilágyi István 69 éves, Báló Anna 5 hónapos korában.

Hogy lőtték agyon Vitálist?

Már el is temették

Pénteken délelőtt Zsákáról jelentették, hogy egy *Kormos* Antal nevű gazda a vekerdi pusztán járt és az este találkozott az ingovány szelén *Vitális* Imrével. *Kormos* mekkülöni akart előle, de *Vitális* megállította.

— Ne fuss előlem, nem bántalak. Menj haza nyugodtan, mondd meg a csendőröknek, hogy találkoztál velem, itt a lópban rejtőzöm. Már holnap ugyanis hiába jönnek ide, ha rám találhatnak is, életben nem lesznek. Eredj most már, de gyorsan, *mi meg nem bánom, hogy megkegyelmeztem neked.*

Kormos nem habozott. Futott be a községbe, a hol fogvaczogva jelentette az ott levő két szál csendőröknek, hogy kivel találkozott utközben és mit üzent *Vitális*.

A zsákai csendőrök azonnal, még az éjjel folyamán értesítették a berettyószentmártoni csendőrfőhadiszállást, a honnan a hajnali órákban husz csendőrt vezényeltek ki a vekerdi ingoványokhoz.

Javában folyt a veszedelmes helyen a hajsza, a midőn Berettyószentmártonban váratlan esemény történt.

Vitális hazament.

Vitális, az elszánt haramia, *fényes nappal megjelent a faluban.* Azzal, hogy megüzente a csendőröknek, hogy a vekerdi nádasban megtalálják holttestét, azt akarta nyilván elérni, hogy a hány csendőr van, az mind kivonuljon a lóra.

Déltájt negyed tizenkét órákor történt a nagy esemény.

A Berettyó-Szentmártonon áthaladó megyei út egyik oldalán van a község háza. Szemben vele van *Vitális* Imrének a háza, a mely üresen áll azóta, hogy a rablógyilkos megölte anyósát. *Vitális* Imréné

anyja megöletése után a község háza mögött lévő u'czasorban nagybátyjának, *Dancsházy* Lászlónak a házába hurcolkodott koraszülött csecsemőjével és oitan férje boszuja elől elrejtözve, két csendőr felügyelete mellett lakik.

Vitális Imre házában két süldőmalacz maradt vissza, a melyet egy *Szilágyi* Sándorné nevű öreg asszony etetett napjában háromszor, reggel, délben és este.

Szilágyi Sándorné szombaton délelben átment *Vitális* házába, hogy megetesse a malaczokat.

Öt-hat percze lehetett már *Vitális* házában az öreg asszony, a midőn onnan egyszerre támoogyva, minden izében reszketve kirohant *Szilágyi* iné és a község háza kapujánál az indulásra készen álló csendőrök jába inál összerogyott.

A csendőrök nem tudták mire vélni a dolgot. Az eszméletlen asszonyt egy padra ültették és vízzel ad dig locsolták, a mig magához tért és szólni tudott. Faggatásukra, hogy mitől rémült meg annyira, nyögve mondta el a következőket:

„Odaát, *Vitális* házában ma reggel két veder burgonyát tisztogattam a malaczok etetésére. A burgonyát a tornáczon az ajtó előtt helyeztem el. Midőn az imént odaértem, észrevettem, hogy a burgonya már nincs a helyén. Csak nem járt itt valaki? — gondoltam magamban és a csukott ajtón kopogtattam. A következő pillanatban az ajtót valaki belülről kinyitotta és *Vitális* Imrét láttam magam előtt.

„Néném, — szolt vadul rámeresztve szemeit — nehogy eláruljon engemet, különben megölöm. Csak arra emlékszem még, hogy *Vitális* kezembe nyomott egy levelet, és az ajtó küszöbéről a tornácra lóditott. „Vidd a levelet az asszonynak — mordult réam dühösen — és fogd be a szádát.”

Szilágyi iné elbeszélésére a csendőrök fegyvert ragadva, mind a tizenkilencen átsiettek *Vitális* házához. Tizennégy csendőr körülvette a házat és ötten a ház ajtaját döngették.

Fekete László, egy hatalmas termetű csendőrtizedes puskatussal behasította az ajtót, mire belülről lövés dördült el és az ajtó beszakadása nyomán támadt résen keresztül süvített egy golyó, amely *Vankó* Mihály csendőr jobb füle kagylóját furta át.

Találja a golyó.

Ugyanebben a pillanatban a küszöbön az ajtó romjainak eltávolításával elfoglalt és a szobába behatolni iparkodó öt csendőr *Vitális* pillantotta meg. A haramia tőlük tíz lépésnyi távolságban háttal az asztalnak támaszkodva, *fegyverét emelte rájuk.* De mielőtt elsűthette volna, a megsebzett csendőr célba vette és rálőtt. *A golyó a haramia mellkasának jobb oldalába furódott.* *Vitális* megtántorodott és az ágnak dőlt. Az ágy fölé hajolva feküdt ott egy pillanatig és ezalatt *fegyverének csövét szájához illesztve lábával a ravaszt leszorítva, elsűtötte puskáját.* A hatás irtózatos volt. A golyó megrepesztette koponyáját, agyveleje és vére szétfrecscent a szobában a falakra.

Mialatt a rabló kivégezte önmagát, a csendőrök mindenfelől az ablakból és az ajtóból célba vették őt és addig lövöldöztek reá, a mig lecsuszott az ágyról és a földre esett.

A mikor fölemelték a padlóról, a rabló testét *nagyvenegy csendörgolyó járta át, kezén, lábán, mellén.*

A véres tetemet kicipeltek a tornácra és a sarokba fektették.

Az asztalon levélpapírost találtak, a melyen a rabló kezeirásával a következő sorok voltak:

Édes szeretett feleségem!

Minthogy bucsuznom kell téled, eszembe jutnak azok az idők, a mikor még mi boldogan éltünk egymással. Te okoztad a bajt, most már megmondhatom. Elzülöttem igaz, de a te hűtlenséged volt ennek az oka. Édes szeretett feleségem, te árultál el engem, ha meg nem ismered azt a kalapot, boldogan elhetnék mi még most is. De te elpártoltál tőlem, el kellett züllemem, azért lettem földönfutóvá. Hát most elbucsuzok téled. Nekem meg kell halnom. Csak azt sajnálom, hogy akkor nem szurtam szivedbe a kést, a hogy az oltár előtt álltunk egymás mellett. Ott kellett volna kezdeni, édes feleségem. Te jobban szeretted az anyádat, mint engemet, azért hát . . . . .

A levelet nem folytathatta tovább a rabló, mert abban a pillanatban, midőn idáig ért, a csendőrök döngették a szoba ajtaját.

A halotton ugyanaz a ruha volt, a melyben megszökött. Sötétkék öltözet, fényvesztett lakkcsizma, sűrű sport-sapka. Zsebeiben néhány huszfillérest és mintegy harminc töltényt találtak. Irás nem volt nála. Ruháján meglátszott, hogy sokat kóborgott a mocsarak között.

Temetése.

Abban a levélben, a melyet *Szilágyi* inével a feleségének küldött, arra kérte az asszonyt, hogy jöjjön át hozzá a háza néhány szóra, de úgy, hogy a csendőrök észre ne vegyék. Ebben a levélben is megöléssel fenyegeti, ha netán elárulná őt.

Felesége, a ki ágyban betegen feküdt, kívánszorgott a házához és ura holttestét megpillantva mondotta:

— *Én vagyok a legboldogabb a világon,* mert az Isten elpusztított egy ördögöt. Maga a sátán volt ez az ember.

Vitális holttestét a berettyóújfalusi temető halottas-házába vitték. Ott bolcolták fel vasárnap és aztán nagy csöndben eltemették a temető egyik félreső zugában a tettegett haramiát.

Eladó lámpa.

Villany berendezés miatt igen jutányos áron **ELADÓ** egy kilenc karú teljesen új lámpa, hol, megmondja a kiadóhivatal.

A Battyáni utcában 2332. számú HÁZ, mely áll 4 szoba, konyha, élés kamra és több melléképületi helyiségekkel november hó elsejétől hosszabb időre is **haszonbérbe kiadó.**

0000 000 000 Értekezhetni 000 000 0000

A p j u k J ó z s e f

00 tulajdonossal aradi-utca 2095. számú házban. 00

SZINHÁZ

Két előadás. Vasárnap este *Luxemberg grófja* ment másodsor. Az első előadásnak az volt a legnagyobb nevezetessége, hogy zsúfolt ház előtt adták. — Ma hétfőn este *Rip van Winkle* t elevenítették fel közepes előadásban, felületes rendezéssel. Ezt a darabot már gyönyörű zenéje kedvéért is énekes színészekkel kellene játszani. Az erőlködés nem sokat ér. *Mariházy* Babyt fogadták osztatlan tetszéssel. *Szentés* János ma vezetett.

A kolera terjed.

Ez ellen minden módon védekezni kell. Első feltétele a tisztaság. Az az ember ki tisztán tartja házát, házatájékát részben már elszigetelte magától a veszedelmes betegséget. De ez nem elégséges, gondot kell fordítani saját magára, különösen a **szájüreget, a fogakat** kell tisztán tartani a ma legjobbnak bizonyult **Professor Richter-féle fog porral és Dr. Papp-féle szájvizzel.** Makón

Lukács Ferencz

gyógyszerészeti laboratoriumában készül az **aradi** utcán, ugyanott a gyógyszerárban kapható olcsón, hogy a legszegényebb ember is hozzá juthat.

Makótól mintegy másfélórányira 70 kat. hold prima szántóföldem — mely hagyoma és here alá is kiválóan alkalmas — öt holdas vagy nagyobb parcellákban egy, hat, vagy tízre tetszés szerint szabad

gazdálkodásra **Kiadó.**
Pintér Miklós
kath. kántor.

Eladó házak.

A Hold-utca 15. és 17. számok alatti két elkülönített udvarral és kerttel bíró házak **kedvező feltételek mellett szabadkézből eladó.** Tudakozódni lehet ugyanott 15. sz. a. lakó tulajdonosnál.

Önt is érdekli, hogy Károlyi Mihály megnagyobbított főtéri festék kereskedésében **Óriási raktárt**
talál a legjobb **száraz- és olajfestékekben.** Padló-, kocsi és butor **lackok.** Parket és fenyőpalló **viasz.** Pormen-tesítő **olaj.**
Zománcmázak. Brunolin, politur. Aranyozók, szivacs, szarvasbőr, Aszfalt és kátránylemezek szavatolt jó minőségben kaphatók.
Terpentin, benzin, petrolum, elsőrendű gépkendő **olajok és zsirok.** Saját készítették **meszelők, kefék, ecsetek** — dus — választékban.

Örömmel

ajánlják egymásnak az egész országban a **Lukács-féle**

„Harmat” **krémet**

mert eltünteti az arcról a szeplőt, májfoltot, pattanásokat s mindennemű arctisztaltalanságot. Kisimítja a ráncokat, himlőhelyeket. Még korosabb egyéneknek is üde bájos, ifjú arcszint; az arc, nyak, karok és kezeknek megkapó szépséget, elragadó báját kölcsönöz.

Ára: 1 tégely harmat krém 1 kor., harmat puder 3 színben 1 kor., harmat szappan 1 korona.

Kapható: **egyedül** a készítőnél **Lukács Ferenc** „Megváltó” gyógyszer-tárában, **Aradi-u. Telefon szám 59**

Kiadó hagyma föld
Iritz Sámuel özv.
cégnél.

Sok pénzt
takarít meg
ha hirdetéseit
kizárólag a
MAKÓI
„Független Ujság”
ban közli.

Iskolai könyvek
bekötését
a legerősebb angol vászon kötésben a legolcsóbb árban készíti
Bodor Sándor
könyvkötő.
A Zsidó iskola mellett. Ugyanott egy fiú fizetéssel **TANONCNAK** felvétetik.

Földeladás.

A rákosi tanyákszéli iskola szomszédságában

5 köblös szántó földem

a rajta levő épületekkel együtt nagy holdanként is örök áron,

szabadkézből **ELADÓ.**

o Értekezni lehet **Patkós Mihály** házában o

K. Kiss Sándor

— — tulajdonossal Fekete utca. — —

Értesítés. Tisztelettel értesitem a n. é. közönséget, hogy **Vásárhelyi-u. 23. sz. alatt Nemes Lajos** kovácsmester ur házában egy ujonnan berendezett

kádár üzletet nyitottam.

Elvállalok új hordók, fürdő- és káposztáskádák, túrós- és vizesdézák készítését minden nagyságban, elsőrendű tölgyfából. — Ugyiszintén azok javítását felelősség mellett eszközölöm, jutányos áráért. ooo ooo ooo

Kész munkákat raktaron tartok.

A n. é. közönség b. pártfogását kérve, vagyok tisztelettel:
Szendrei István kádár-mester.
Vásárhelyi-utca 23.
— — Ugyanott egy fiú **TANULÓNAK** felvétetik. — —

Pontos kiszolgálás!

Női divat áruház megnyitás!

Október hó **Király Lajos**
1-én nyílik meg

női divat áruháza a „Korona szálloda”
átellenében.

— — — Rotter Gyula mellett.

Hol olcsó árban lehet beszerezni a legdivatosabb **női kabátokat.** Nagy raktár fehérneműekben: **női ingek, háló kabátok, női nadrágok, Clot, lüszter, schiffon alsók és kötények, Csecsemő és intézeti leány kelengyék.**

— — Szörnye gallérok és muffok. — —

Nagy választék divatos szabású blúzok és angol ajakból.

Pontos kiszolgálás!

Egy jóforgalmú

cserép és téglaegetőtelep közvetlen a vasuti állomás mellett más vállalat miatt

eladó.

ooo Értekezni lehet: ooo

Dénes Sándor

tulajdonossal Református Kö-
ooo vacsházán. ooo

Eladó szőlőföld

a Szugolyban a Körösi-féle földből 1 drb egy napos és 1 drb másfél napos szőlőföld **eladó** örök áron szabadkézből

Értekezni lehet a tulajdonossal

Kubala József.

Arany János utca 81 sz. alatt.

Fegyverjavító műhely Makó
ooo Szent-István tér. ooo

Műhelyemben gyárilag végze-
fegyverek javítását és átalakítá-
sát, fegyvercsövek barnítását vagy
feketítését; új fegyveragyakat.
Bármily javítások pontosan lesz-
nek műhelyemben elkészítve.
Ugyanott ügyes fiúk **TANONCUL**
felvétetnek.

Tisztelettel:

Halász Károly
fegyverműves.

Uri lakás

4 szobával, zárt folyósóval
oo s több melléképülettel oo
szabad-
kézből **eladó.**

ooo Értekezni lehet: ooo

Szilágyi Péter

tulajdonossal. I. ker, Hajnal-
oo utca 17. szám. oo